

- قرآن کریم معاد را امری حتمی و قطعی میدانند و با واژه های گوناگون به آن تذکر می دهد.
- کتب آسمانی و اشاره به امر معاد (تورات و انجیل)
 - در کتاب اول «سموئیل» بابت دوم ، جمله شش چنین آمده: «خداوند می میراند و زنده می کند و به قبر فرود می آورد و برمی خیزاند».
 - اینک من قبر های شما را می گشایم و شما را ای قوم از قبرهایتان بیرون می آورم، آنگاه خواهید دانست که من خدا هستم ... و روحم را در شما خواهم نهاد تا زنده شوید.
 - در کتاب اشعیا نبی باب ۲۶ جمله ۱۹ چنین آمده : مردگان تو زنده خواهند شد و جسدهای من خواهند برخاست. ای شما که در خاک ساکنید، بیدار شده، ترنم نمایید؛ زیرا که شبم تو شبم نباتات است و زمین مردگان خود را بیرون خواهد افکند.
 - مزامیر حضرت داوود ، مزمور ۲۳ چنین آماده است : چون در وادی سایه موت نیز راه روم، از هجوم بدی نخواهم ترسید زیرا تو با من هستی، عصا و چوبدستی تو من را تسلی خواهد داد ، سفرهای برای من به حضور دشمنانم می گسترانی، سر من را به روغن تدهین کردهای، و کاسهام لبریز شده است ، هر آینه نیکوئی و رحمت تمام ایام عمرم در پی من خواهد بود، و در خانه خداوند تا درازای عمر ساکن خواهم بود
 - کتاب انجیل یوحنا، ص ۱۵۲، باب ۵ چنین آمده : بدو قدرت بخشیده است که داوری هم بکند زیرا که پسر انسان است. و از این تعجب مکنید، زیرا ساعتی می آید که در آن جمیع کسانی که در قبور می باشند آواز او را خواهند شنید و بیرون خواهند آمد، هر که اعمال نیکو کرد برای قیامت حیات، و هر که اعمال بد کرد به جهت قیامت داوری».
 - کتاب انجیل متی باب ۱۶ ، جمله ۲۷ چنین آمده : زیرا که پسر انسان خواهد آمد در جلال پدر خویش به اتفاق ملائکه خود و در آن وقت هر کسی را موافق اعمالش جزا خواهد داد.
- بررسی معنای محال و تقسیمات منطقی آن (محال ذاتی ، محال وقوعی ، محال عادی)
- عدم توانایی عقل بر محال بودن معاد
- ادامه اشارت به مواردی در قرآن کریم بر خبر دادن به معاد (سوره یاسین آیه ۸۰)
 - **الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِّنْهُ تُوقَدُونَ**
- مرده را زنده کردن، عجیب تر از مشتعل کردن آتش از چوب تر نیست، با اینکه آب و آتش دو چیز متضادند.
 - تفسیر و مراد از " شجر" - به طوری که در بین مفسرین « روح المعانی، ج ۲۳، ص ۵۵ » معروف است درخت مرخ- به فتحه میم و سکون را و خا- و درخت عفار- به فتحه عین- است که این دو درخت، چنین وضعی دارند که هر گاه به یکدیگر ساییده شوند مشتعل می گردند و در قدیم مردم برای تهیه آتش قطعه ای از شاخه این درخت و قطعه ای دیگر از شاخه آن

می گرفتند، و با اینکه سبز و تر بودند، "عفار" را در زیر و "مرخ" را روی آن قرار داده و به یکدیگر می‌ساییدند، و هر دو به اذن خدا آتش می‌گرفتند.

• **أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ (۸۱)**

• بررسی تفاوت میان شبیه و مثل

• رابطه میان معاد و خلقت اولیه موجودات

• اعاده خلق از خلقت ابتدایی بر خدا آسان‌تر است، با توجه به آیه ۲۷ سوره مبارکه الروم

○ **وَهُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ**

• آسان‌تر بودن برگرداندن فعل در قیاس با شروع به آن (الکشاف عن حقائق غوامض التنزیل، ج ۳، ص: ۴۷۶)

• «اهون» فقط آن را می‌رساند که اعمال قدرت و سرمایه‌گذاری در اعاده آفرینش کمتر از اولی است و این یک امر بدیهی و آشکار است، نه اینکه: اعاده آسانتر است پس اولی فاقد آسانی بود.

• خلقت اولیه منحصر در قدرت الهی با توجه به آیات مبارکه سوره مریم (۹ و ۲۱)

○ **قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْنٍ وَقَدْ خَلَقْتِكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا (۹)**

○ **قَالَ كَذَٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلَىٰ هَيْنٍ وَلِنَجْعَلَهُ آيَةً لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَّقْضِيًّا (۲۱)**

لینک فایل صوتی سخنرانی

http://www.almenhaj.com/media/maad/moz_maad_1394.09.26_005.mp3

لینک متن موضوعات و خلاصه سخنرانی

http://www.almenhaj.com/media/maad/moz_maad_1394.09.05_004.pdf

کانال تلگرامی گروه فرهنگی المنهاج

<https://telegram.me/almenhaj>

Islam.shiea@gmail.com , info@almenhaj.com

<http://www.almenhaj.com>